Magyarország az újkor kezdetén

1. Írd az alábbi földrajzi nevek elé a térképvázlat megfelelő betűjelét!

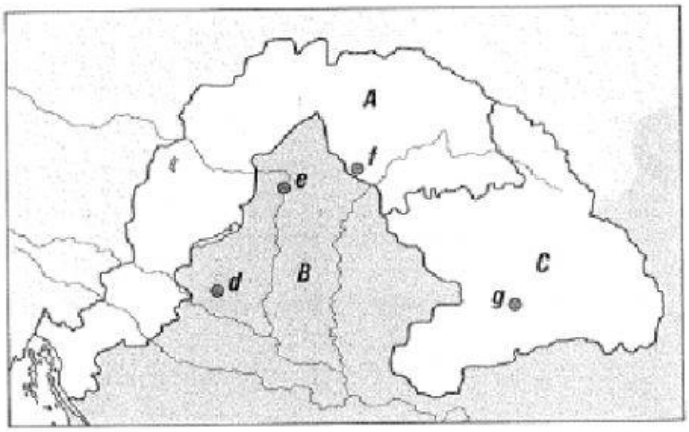

..... Királyi Magyarország;

..... Erdélyi Fejedelemség;

..... Gyulafehérvár;

..... Szigetvár

4

2. Hány évig tartott Budán a török uralom? (A kivonáshoz írd be előbb Buda visszafoglalásának, majd elestének évszámát!)

..... – ..... = ...

2

3. Húzd alá azt a történelmi eseményt, amelyik korábban történt!

a) az egri vár védőinek diadala – Szigetvár eleste;

b) a szatmári béke – a Pragmatica Sanctio elfogadása

2

4. A felsorolt személyek közül ki volt Dobó István kortársa? Karikázd be a nevét!

Kolumbusz; XIV. Lajos; Szulejmán

1

5. Három erdélyi fejedelem tetteit soroltuk fel. Írd a nevüket a meghatározások mellé!

a) Erdély aranykorát teremtette meg, főiskolát is alapított: .....;

b) Habsburg-ellenes felkelés vezetője, aki letelepítette a hajdúkat: .....;

c) Habsburg-ellenes szabadságharc vezetője, aki száműzetésben halt meg: .....

6. Az alábbi meghatározások melyik fogalomra vonatkoznak? Karikázd be a betűjelét!

3

A) Az Oszmán Birodalom gyalogos zsoldosai, akiket gyermekként családjuktól elszakítva katonaiskolákban neveltek.

a) kalifák; *b)* szpáhik; *c)* janicsárok

LIVEWORKSHEETS

B) Az Oszmán Birodalom egyes tartományainak vezetője.

a) kádi; *b)* pasa; *c)* szultán

C) Földdel alig vagy egyáltalán nem rendelkező szegény jobbágy.

a) vincellér; *b)* zsoldos; *c)* zsellér

3

7. Hogyan kapcsolható a kora újkor magyar történetéhez az alábbi rajzon látható tárgy? Egy mondattal válaszolj!

.....

.....

..... 2

8. Igaz vagy hamis? Az állítások elé írd oda, hogy igaznak (I) vagy hamisnak (H) tartod!

..... A szultán elbocsátotta a végvári katonákat.

..... A török kiűzése Magyarországról európai összefogással történt.

..... Rákóczi a seregében harcoló nemeseknek adómentességet ígért.

..... A török uralom idején sok falu pusztult el Magyarországon.

..... A katonáskodó székelyek adómentességet kaptak.

5

9. A táblázatban a 18. század végi felnőtt, önálló háztartással rendelkező, Magyarországon élő férfiak számát ábrázoltuk. Az adatok alapján válaszolj a kérdésekre!

	számuk (fő)	**megoszlás**
pap	18 000	1,0%
nemes	80 000	4,7%
tisztviselő	5 000	0,3%
polgár	91 000	5,3%
telkes jobbágy	636 000	37,0%
zsellér	890 000	51,7%
összesen	1 720 000	100,0%

a) A telkes jobbágyok vagy a zsellérek száma volt-e nagyobb?

.....

b) Hány százalékot tett ki a telkes jobbágyok és a zsellérek aránya összesen a magyar társadalomban?

.....

c) Mennyi volt a nemesek és a papok száma összesen? .....

3

LIVEWORKSHEETS

10. Az alábbiakban egy korabeli forrásból idézünk. A szöveg elolvasása után válaszolj a kérdésekre!

„Dúsak a szarvasmarha-legelők és kiválóak mindenfajta barom számára. A marhaállomány állandóan a pusztában van, nyáron legel, télen szállásra hajtják. A »puszták«-nak nevezett nagy szabad területeket nem is hasznosítják másként. [...]

A szarvasmarha-állomány három csoportra tagozódik [...].; *»csordá«-nak nevezik azokat az állatokat, amelyek házi nevelésűek, mindennap visszatérnek a falvakba; mezei nevelésű jószágot népünk »gulyá«-nak nevezi; végül a hízásra szánt állatok neve »göböly«* [...].

De a felsorolt marhaállomány csaknem teljességgel urasági jószág [...], *mert a parasztok legeltetési lehetősége nagyon csekély.* [...] *A lovak őrzői a marhapásztorokkal azonos módon élnek.* [...] *Errefelé is azt a juhot tenyésztik, amelyet »magyar juh« néven ismerünk.* [...] *legjobban szeretik* [a juhok] *az erdei s a hegyvidéki legelőket. Ugyanilyen helyeken vannak zömmel a sertések is."*

a) Hol legeltették a szarvasmarhákat? .....

b) A földesurak vagy a parasztok rendelkeztek-e nagyobb szarvasmarha-állománnyal? .....

c) Hogyan nevezték a házi nevelésű szarvasmarhákat? .....

d) Melyik juhfajtát tenyésztették az említett vidéken? .....

e) Összesen hány állatfajt említ a forrás? Karikázd be a helyesnek tartott választ!

kettőt; négyet; ötöt

5	

11. Írj fogalmazást Mária Terézia és II. József uralkodásáról! Ebbe építsd be az alábbi kifejezéseket: *nőági örökösödés, jobbágyrendelet, vámrendelet, kalapos király, türelmi rendelet!* (Helyet a 26. oldalon találsz.)

10	

Összpontszám / teljesített pontszám:

40	

Érdemjegy:

Szorgalmi feladat. Írj fogalmazást a várháborúk hőseiről! (Helyet a 27. oldalon találsz.)

LIVEWORKSHEETS

FOGALMAZÁS

LIVEWORKSHEETS